

JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 10. marts 2011
Kontor: Civilkontoret
Sagsnr.: 2011-150-2153
Dok.: JHP40734

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 606 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 11. februar 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marlene Harpsøe (DF).

Lars Barfoed

/

Cristina Angela Gulisano

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 606 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

” I forbindelse med sagen om ejendommen Ludvigs Minde på Frederiksberg, hvor Civilstyrelsen alene har indskærpet over for administrator advokat Klaus Lunøe, at denne skal administrere i overensstemmelse med fundatsen, selvom der er beviser for, at fundatsen har været totalt tilsidesat i flere år, bedes ministeren oplyse, om det er ministerens opfattelse, at Civilstyrelsen har anlagt en speciel lempelig fortolkning af, hvorvidt fundatser i mindre fonde skal overholdes, og om det er ministerens opfattelse, at fundatser kan tilsidesættes, når blot der er tale om gamle fonde med få likvider?”

Svar:

Civilstyrelsen under Justitsministeriet er fondsmyndighed for alle ikke-erhvervsdrivende fonde samt for visse erhvervsdrivende fonde. De ikke-erhvervsdrivende fonde er omfattet af fondsloven¹, der hører under Justitsministeriets område. Reglerne om erhvervsdrivende fonde findes i erhvervsfondsloven², der hører under Økonomi- og Erhvervsministeriets område. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet et bidrag fra Civilstyrelsen, der har oplyst følgende:

Det bemærkes indledningsvis, at Brødrene Reebergs Legat, som ejer den ejendom, der er nævnt i spørgsmålet, er en erhvervsdrivende fond, som er omfattet af reglerne i erhvervsfondsloven. Civilstyrelsen er i medfør af erhvervsfondslovens § 57 fondsmyndighed for fonden.

Fondsmyndigheden har bl.a. til opgave at påse, at fonden overholder fondslovgivningen og fondens egen vedtægt.

Det fremgår bl.a. af erhvervsfondslovens § 40, 1. pkt., at det påhviler bestyrelsen at foretage uddeling i overensstemmelse med lovens § 41 til de formål, der er fastsat i vedtægten.

Endvidere fremgår det af erhvervsfondslovens § 48, stk. 1, at fondsmyndigheden efter indstilling fra bestyrelsen og med justitsministerens samtykke kan tillade, at en bestemmelse i en vedtægt ændres. En fondsbesty-

¹ Bekendtgørelse nr. 698 af 11. august 1992 af lov om fonde og visse foreninger med senere ændringer

² Bekendtgørelse nr. 560 af 19. maj 2010 af lov om erhvervsdrivende fonde

relse kan således ikke ændre en vedtægt i en erhvervsdrivende fond uden fondsmyndighedens tilladelse.

Efter Civilstyrelsens praksis er betingelserne for at ændre en formålsbestemmelse i en fond, at det ikke længere er muligt at uddele til formålet, eller at formålet er blevet klart uhensigtsmæssigt. Denne praksis støtter Civilstyrelsen på forarbejderne til fondslovene.

Det følger endvidere af det såkaldte ”cy-près”-princip, at en ændring af en formålsbestemmelse ikke må gå længere end nødvendigt.

Fondsmyndighedens tilladelse er en gyldighedsbetingelse, og en ændring af en vedtægt, som er foretaget uden fondsmyndighedens tilladelse, er således ugyldig.

Endvidere vil det være i strid med fondslovgivningen at administrere en fond i strid med fondens vedtægter.

Hvis Civilstyrelsen bliver opmærksom på, at en fond administreres i strid med fondens vedtægter, vil styrelsen normalt anmode fondens bestyrelse om at rette op på administrationen af fonden, således at denne stemmer overens med fondens vedtægt.

Hvis fonden på grund af administrationen har lidt et økonomisk tab, vil Civilstyrelsen undersøge, om bestyrelsen eller andre er ansvarlige for tabet. Det fremgår således af § 44 i erhvervsfondsloven, at bestyrelsesmedlemmer, direktører og granskningsmænd, som under udførelsen af deres hverv forsætligt eller uagtsomt har tilføjet fonden skade, er pligtige til at erstatte denne.

Endelig vil der i visse sager være anledning til at overveje, om et eller flere bestyrelsesmedlemmer skal afsættes på grund af den fejlagtige administration. Det fremgår således af erhvervsfondslovens § 14, stk. 4, at et bestyrelsesmedlem, som på grund af længerevarende sygdom eller anden svækkelse har vist sig ude af stand til at beklæde hvervet som medlem af bestyrelsen, eller som har vist sig klart uegnet, skal udtræde af bestyrelsen. Endvidere fremgår det af erhvervsfondslovens § 15, at fondsmyndigheden kan afsætte et bestyrelsesmedlem, som skal udtræde af bestyrelsen efter reglerne i § 14, stk. 2-4.

Af betænkning om fonde, jf. betænkning 970, 1982, side 62, fremgår der følgende om begrebet klart ”uegnet” i (nugældende) § 13, stk. 4:

”[...] Hvad særlig angår adgangen til at afsætte et bestyrelsesmedlem, som har vist sig åbenbart uegnet, bemærkes, at bestemmelsen navnlig tager sigte på tilfælde, hvor vedkommende har misrøgtet sit hverv som medlem af bestyrelsen, f.eks. ved grove eller oftere gentagne tilsidesættelser af væsentlige bestemmelser i lovgivningen eller fundatsen, herunder ved at undlade at meddele fondsmyndigheden de oplysninger, som fondsmyndigheden har forlangt, jfr. § 36, stk. 2, eller ved at undlade at efterkomme de pålæg, som meddeles af tilsynsmyndigheden eller ved en uforsvarlig forvaltning af fondens midler. Bestemmelsen vil også kunne anvendes over for bestyrelsesmedlemmer, som forsømmer at udøve deres hverv, navnlig hvis det sker gennem en længere periode.”

Endvidere fremgår det af betænkningen, at bestemmelsen har karakter af en undtagelsesregel, der kun forudsættes at blive bragt i anvendelse, hvor der klart har manifesteret sig et behov for at afsætte det eller de pågældende bestyrelsesmedlemmer, og en ændring af bestyrelsessammensætningen ikke kan opnås ad anden vej.

Det afhænger af en konkret vurdering af sagens omstændigheder, hvorvidt der er grundlag for afsættelse af et eller flere bestyrelsesmedlemmer.

Det forhold, at en fond omfattet af erhvervsfondsloven har eksisteret i mange år eller har en begrænset kapital, har ikke betydning ved vurderingen af, om fonden skal overholde fondslovgivningen og fondens egen vedtægt.